

PATVIRTINTA
 Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos
 direktoriaus
 2019 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-141

**VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOS
 SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA
 DIRBANT KILNOJAMAIS ELEKTRINIAIS, AKUMULIATORINIAIS ĮRANKIAIS IR
 PRIETAISAIM
 NR. 9**

1. Galimi pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
 Elektros srovės poveikis	Galimos traumos, širdies darbo sutrikimas, mirtis.	Pačiam neremontuoti elektrinių įrankių, kirtiklių, jungiklių, kištukinių lizdų, nekeisti saugiklių.
 Įrenginių ir įrankių eksploatavimo reikalavimų nesilaikymas	Galimos traumos.	Vizualiai tikrinti įrankių ir įrenginių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbtį su netvarkingais įrankiais ir įrenginiais, juos naudoti pagal paskirtį ir laikytis jų eksploatavimo reikalavimų.
 Besiskulančios ar kitaip judančios neuždengtos įrenginio dalys	Galimos traumos.	Neliesti rankomis besiskulančių ar kitaip judančių dirbančio įrenginio dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais. Nedėvēti darbo rūbų palaidais skvernais, atsegtomis rankovėmis, nenešioti raiščių, grandinėlių.
 Triukšmas	Neigiamas poveikis klausos organams, visam organizmui.	Bendras triukšmo lygis darbo vietoje neturi viršyti 80 dBA. Jei šis lygis viršytas, esant galimybei pasitraukti iš triukšmingos zonos, išjungti triukšmo šaltinių. Jei to atlikti neįmanoma, būtina dėvėti apsaugines ausines, ausų kištukus (antifonus).
Vibracija	Neigiamas poveikis visam organizmui, nuovargis.	Jei negalima pašalinti vibracijos šaltinio ar jos sumažinti, darbo metu daryti pertraukas.
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), garai, aerozoliai	Neigiamas poveikis organizmui, galimos alerginės ir profesinės ligos.	Jeigu oro užterštumas viršija higienos normas, būtina dėvėti tinkamai parinktą respiratorių;
Nepakankamas darbo vietas apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos.	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už nurodytą teisės aktuose, būtina papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus.
 Paslydimas, pargriuvimas	Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Darbo vietoje grindų dangos turi būti neslidžios, sausos, lygios. Esant slidžioms grindims ar išsiliejus skysčiams, nedelsiant jas išvalyti, naudojant tinkamą valymo metodą. Dėvėti avalynę, pritaikytą prie darbuotojo darbo aplinkos.

Pavojingas veiksny	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
 Krentantys daiktai	Galimi galvos, galūnių sužalojimai.	Daiktus, įrankius, priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi.
 Darbo vietos ir praėjimo kelių užkrovimas ir užgriozdinimas daiktais	Galimi įvairūs sužeidimai.	Palaikyti tvarką darbo vietoje, neužgriozdinti daiktais, kroviniais, įranga. Siekiant išvengti užkliuvimo, kliūtis reikia pašalinti.
 Kritimas iš aukščio	Galimi įvairūs sužeidimai.	Palipimui naudoti tik stabilias, tvarkingas paaukštinimo priemones. Draudžiama nuo paaukštinimo priemonių šokti.
Fizinė perkrova	Galimos traumos, raumenų patempimai.	Nekelti vienam daiktų, krovinių, viršijančių leistiną krovonio kėlimo normą. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovonio masė kartu dirbant kitą darbą ne daugiau kaip: vyrams - iki 30 kg; moterims - iki 10 kg. Jeigu svoris yra didesnis, kelti dviese ar naudoti kėlimo transportavimo mechanizmus.
 Drožlės, skiedros	Galimas akių, rankų pažeidimas.	Drožles valyti tik su šepečiu. Rankomis ir skudurais valyti draudžiama. Gręžiant, pjaunant užsidėti apsauginius akinius ar skydelį.
 Iškaitė paviršiai, karštos įrenginių, mechanizmų dalys	Galimi įvairūs terminiai sužeidimai.	Nesilisti ir plikomis rankomis nelisti iškaitusių paviršių kurių negalima uždengti apsaugomis.
Nepalankios meteorologinės sąlygos	Galimi įvairūs susirgimai, nušalimai, traumos.	Ivertinti meteorologines sąlygas, apsirengti tinkamus šioms sąlygomis darbo rūbus, avalyne.

2. Darbuotojas privalo naudotis Progimnazijos suteiktomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

- 2.1. apsauginiais darbo drabužiais;
- 2.2. kojoms ir pėdoms apsaugoti;
- 2.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;
- 2.4. kvėpavimo takams apsaugoti;
- 2.5. akims ir veidui apsaugoti;
- 2.6. klausai apsaugoti;
- 2.7. galvai apsaugoti.

3. Darbdavys, esant reikalui, turi teisę nemokamai išduoti darbuotojui daugiau asmeninių apsaugos priemonių negu numatyta pagal asmeninių apsaugos priemonių sąrašą. Asmeninės apsaugos priemonės išduodamos priklausomai nuo atliekamo darbo.

4. Darbo metu kilnojamo elektrinio, akumuliatorinio įrankio, prietaiso kabelis turi būti apsaugotas nuo atsitiktinio pažeidimo. Draudžiama traukti, perlenkti ir persuktii kabelį,

statyti ant jo krovinių, taip pat leisti kirstis su trosais, kabeliais, dujinio suvirinimo žarnomis ir pan.

5. Įstatyti darbinę dalį į įrankio laikiklį ir išimti iš jo, taip pat reguliuoti įrankį reikia tiktais atjungus jį nuo elektros tinklo ir visiškai sustabdžius.

6. ! Naudoti tik įmonės gamintojos nurodytas keičiamas darbines dalis. Negalima naudoti darbinių dalių nuo kitų kilnojamų elektrinių įrankių ar prietaisų.

7. Darbuotojams, dirbantiems su elektriniais, akumuliatoriniai įrankiai ir prietaisais, draudžiama ardyti ir remontuoti juos patiemis. Rankomis šalinti drožles arba pjuvenas įrankiui dirbant draudžiama. Drožles reikia šalinti visiškai sustojus įrankio besisukančioms dalims.

8. Prieš ijjungiant įrankį (1 pav.), įsitikinti, kad tai nekelia pavojaus kitiems darbuotojams.

Grežtuvas

Kampinis šlifuoklis

Diskinis pjūklas

Freza

Orapūtė

Perforatorius

Oblius

Siaurapjūklis

1 pav. Kilnojami elektriniai ir akumuliatoriniai įrankiai ir prietaisai

9. ! Gręžiant gręžtuvu daiktus, kuriuos reikia gręžti, būtina patikimai pritvirtinti. Draudžiama rankomis liesti besisukantį pjaunantįjį įrankį.

10. Gręžiant gręžtuvu ir prispaudimui naudojant svirtį, reikia stebeti, kad svirties galas nenuslystų nuo paviršiaus, į kurį jis remiasi. Darbe naudojamos svirtys turi būti inventorinės ir turi būti laikomos instrumentinėje. Vietoje svirčių naudoti atsitiktinius daiktus draudžiama.

11. ! Dirbtį su įrankiu, neapsaugotu nuo lašų ir purslų poveikio, neturintiems skiriamų ženklų (lašas arba du lašai trikampyje) lyjant arba sningant, taip pat atvirose aikšteliėse draudžiama. Tokiu įrankiu ne patalpose galima dirbtį tiktais esant sausam orui, o lyjant arba sningant – po stogine ant sausos žemės arba klojimo.

12. ! Naudojant kampinį šlifuoklį, jo laidai ar kabelis pagal galimybę turi būti pakabinami. Draudžiama traukti, perlenkti ir persuktį kabelį, statyti ant jo krovinių.

13. Prieš montuojant – išmontuojant diską, įsitikinti, kad prietaisas išjungtas bei atjungtas nuo maitinimo tinklo.

14. Įstatyti vidinį flanšą ant veleno. Pritaisytį diską virš vidinio flanšo ir užveržti flanšo veržlę ant veleno. Spausti veleno blokavimo mygtuką, kad išvengti veleno sukimosi, tada raktu užveržti flanšo veržlę. Veleno blokavimo mygtuką galima spausti tik tada, kai velenas nejuda.

15. Naudoti kampinio šlifuoklio apsauginį gaubtą, šoninę prietaiso rankeną.

16. Naudoti diskus, kurių maksimalus greitis be apkrovos atitinka greitį be apkrovos,

nurodytą prietaiso parametru lentelėje.

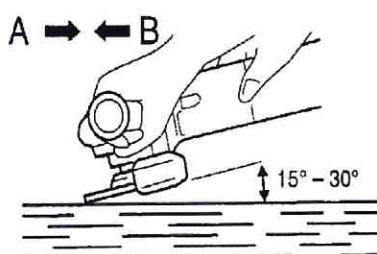
17. Nepažeisti veleno, flanšo, veržlės. Šiu dalių pažeidimas gali sukelti disko pažeidimus.

18. Jeigu viršijamas leidžiamas prietaiso apkrovimas, prietaisas automatiškai išjungiamas, kad apsaugotų variklį bei šlifavimo diską. Kai apkrova sumažėja vėl iki leistinos ribos, prietaisas automatiškai įsijungia.

19. Tvirtai abiem rankom laikyti prietaisą. Ijungus prietaisą palaukti, kol jis pasieks maksimalų apsukų skaičių. Stebėti, ar prietaisas nevibruoja, ar eiga sklandi, kad įsitikinti, kad diskas yra gerai sumontuotas ir subalansuotas.

20. Tada galima pridėti šlifavimo diską arba taurelę prie apdirbamamojo objekto. Stengtis laikyti prietaiso šlifavimo disco arba taurelės apatinį kraštą 15° - 30° kampu į apdirbamą objekto paviršių (Pav.).

21. Pradedant dirbti nauju disku, nešlifuoti B kryptimi (2 pav.). Jis įpjaus apdirbamą paviršių. Kai tik šlifuojantis kraštas nuo vartojimo apglunda, šlifuoti galima abiem kryptimis.

2 pav. Darbas kampiniu šlifuokliu

22. Šlifavimui naudoti tik pritaikytą disco paviršių.

23. Nespausti prietaiso. Prietaiso svoris užtikrina reikalingą spaudimą į apdirbamą paviršių. Forsuotai elgiantis ir per stipriai spaudžiant prietaisą, galima sulaužyti diską ir taip sužeisti dirbantįjį.

24. Laikyti prietaisą taip, kad kibirkštys lėktų tollyn nuo darbuotojo, kitų asmenų ar degių medžiagų.

25. Jeigu apdirbamas paviršius yra drėgnas, užterštas elektrai laidžiomis dulkėmis, reikia naudoti apsauginį laikiklį.

26. Kampinį šlifuoklį naudoti tik pagal paskirtį.

27. Staiga sustojus įrankiui (dingus elektros įtampai, užstrigus judamosioms dalims ir kita), jis turi būti atjungtas. Pernešant įrankius iš vienos darbo vietas į kitą, taip pat pertraukų metu arba po darbo jis turi būti išjungtas iš elektros tinklo, ištraukiant kištuką.

28. Draudžiama dirbti elektriniu įrankiu, kurio periodinės apžiūros laikas pasibaigęs, taip pat atsiradus bent vienam iš šių gedimų:

28.1. pažeidus elektros kištukinį sujungimą, kabelį arba jo apsauginį vamzdelį;

28.2. pažeidus laikiklio dangtelį;

28.3. blogai veikiant įrankio jungikliui;

28.4. kibirkščiuojant kolektorius šepečiams, ant jo paviršiaus atsiradus apskritiminei liepsnai;

- 28.5. ištekėjus tepalui iš reduktoriaus arba ventiliacinių kanalų;
- 28.6. atsiradus degančios plastmasės kvapui arba dūmams;
- 28.7. neįprastai padidėjus triukšmui, vibracijai, bildesiui;
- 28.8. sulūžus arba atsiradus įskilimams korpusė, rankenoje, apsauginiame gaubte;
- 28.9. pažeidus įrankio darbinę dalį, jai užstrigus;
- 28.10. nutrūkus elektros grandinei tarp metalinių korpuso dalių ir maitinimo šakutės nulinio apsauginio laidų.

29. Per darbo pertraukas negalima palikti įrankių darbinėje padėtyje. Jie padedami taip, kad pjaunančioji dalis nesiremtų į darbastalį.

30. Tvarkyti, valyti, tepti, pernešti į kitą vietą elektrines mašinas - pjūklus, šlifavimo mašinas ir kt. galima tik jas išjungus iš elektros tinklo ir visiškai sustojus suktis jų dalims.

 31. Nedarbinės pjovimo įrankio dalys turi būti uždengtos apsaugomis.

32. Pjovimo įrankis turi būti tvarkingas ir neturėti didesnio nei nurodytas įrenginio pase, mušimo.

33. Pjūklą prie ruošinio privesti létai, be smūgių.

34. Jeigu pjaunami ilgi ruošiniai, būtina naudoti atramas.

 35. Draudžiama:

35.1. valyti drožles nuo besisukančio pjūklo ar arti jo;

35.2. pjauti, jeigu atšipę pjūklo dantys;

35.3. pjauti, jeigu yra išlūžusių pjūkle dantų;

35.4. sukantis pjūklui atliki valymo-derinimo, ruošinio tvirtinimo darbus;

35.5. stabdyti diską spaudžiant jo šoną;

35.6. prispausti ruošinį prie nesisukančio disko.

 36. Būtina sustabdyti įrankį, jeigu atsilaisvino ruošinio tvirtinimas, pjūklas ar išlūžo jo dantis.

 37. Darbuotojui draudžiama:

37.1. dirbant su kilnojamais elektriniais, akumulatoriniais įrankiais rankose laikyti jų laidus ir kabelius;

37.2. naudotis raktais, kurie neatitinka varžtų ir veržlių dydžius, su išsidévėjusiais kraštais, dėti tarpiklius, mušti plaktuku per raktą, pailginti vieną raktą kitu ar vamzdžiu;

37.3. dirbtį pjovimo disko šonu, įpjovoje laužti diską, stabdyti diską ranka ar kitu pašaliniu daiktu, darbo metu stovėti prieš diską;

37.4. gręžti gilias angas detalėse iš karto, neišsimant grąžto ir neišvalius drožlių ir dulkių iš angos, tikrinti angas pirštais, išėmus grąžtą, gręžiant, žemai palenkinti galvą prie gręžimo vietas;

37.5. palikti juos be priežiūros įjungtus į elektros tinklą;

37.6. dirbtį arti judamujų mechanizmų, taip pat arti neizoliuotų elektros laidų ir kitokių srovės laidininkų.

 38. Naudojant siaurapjūklį draudžiama jį tvirtinti ir naudoti kaip stacionarų įrankį.

39. Nenaudoti pažeistų arba susidėvėjusių pjūklų. Prieš pradedant dirbtį, apžiūrėti pjūklą ir patikrinti, ar jo dantys nėra pažeisti.

40. Patikrinti, ar apdirbama detalė užfiksuota tinkamai.

41. Prieš pradedant dirbtį, patikrinti, ar tvirtai užveržti pjūklo laikiklio sraigtais.

42. Nejungti siaurapjūklio, jeigu pjūklas liečiasi su apdirbama detale arba kitaip daiktais.

43. Prieš įjungiant įrankį į tinklą, patikrinti, ar jis nėra nustatytas į fiksuoto įjungimo režimą (paspausti ir atleisti paleidimo klavišą). Nesilaikant šios taisyklės, kyla atsitiktinio įrankio įsijungimo ir susižalojimo pavojus.

44. Siaurapjūklį laikyti stačiu kampu su apdirbama detale. Taip detalė nupjaunama tiksliau.

45. Pjaunant lanku, patartina sumažinti greitį, taip pat sumažinti arba visai išjungti svyruoklės funkciją. Įrankį spausti silpniau.

46. Dirbant stebėti, kad vėdinimo angos ant įrankio korpuso visuomet būtų atidarytos.

47. Jei įrankyje numatyta dulkių ištraukimo ir surinkimo priemonė, tai ją prijungti ir tinkamai naudoti.

48. Neguldyti įjungto siaurapjūklio ant grindų ar kitų paviršių. Palaukti, kol įrankis visiškai sustos. Draudžiama pjūklą stabdyti rankomis.

49. Sureguliuoti frezavimo įrenginius.

50. Frezavimo mechanizmas turi būti lygiagretus apdorojamam paviršiui.

51. Įsitikinus, kad niekam nesukels pavojaus, vadovaujantis eksploraciniams reikalavimais, įjungti frezavimo įrenginį ir pradėti dirbtį.

52. Paleisti įrenginį palengva svirties pagalba nuleidžiant frezavimo įrankį (mechanizmą).

53. Frezuojant nuolat kontroliuoti ir, reikalui esant, paveržti pavarų diržus.

54. Dirbant frezavimo įrenginiu, jų laidai ar kabelis pagal galimybę turi būti pakabinti. Draudžiama traukti, perlenkti ir persuktį kabelį, statyti ant jo krovinių.

55. Atliekant frezavimo darbus diskais, skutikliais ant būgno gaubto turi būti pritvirtintas apsauginis ekranas.

56. Atliekant frezavimo darbus reikia išlaikyti saugų atstumą iki pavojingų išsikišimų ar kitų kliūčių, galinčių sukelti pavojų.

57. Baigus darbą svirties pagalba pakelti frezavimo įrankį (mechanizmą) ir atjungti įrenginį.

58. Dirbant su elektriniu obliumi, turi būti vykdomi šie reikalavimai:

58.1. apdirbamas paviršius turi būti švarus, be vinių;

58.2. oblius turi judėti tiesiai, be nukrypimų;

58.3. neleisti, kad peiliai užsikištų skiedromis, periodiškai juos valyti.

59. Neleidžiama naudotis technologine įranga, įrankiais, paaukštinimo priemonėmis, krovinių kėlimo įtaisais, kurie turi defektų – įtrūkę, įskilę ir darbo metu gali lūžti.

60. Kilnojamųjų elektrifikuotų įrankių ir mechanizmų įžeminimas turi būti vykdomas

atsižvelgiant į gamintojo pateiktus naudojimo dokumentus ir įrankių bei mechanizmų klasę.

61. 0 ir 0I klasės rankines mašinas ir įrankius naudoti nerekomenduojama. Su 0 ir 0I elektros izoliacijos klasės rankinėmis elektros mašinomis ir įrankiais pavojingose ir labai pavojingose patalpose bei lauke dirbtį draudžiama.

62. Prieš naudojant baterijos krovikliu perskaityti visas instrukcijas ir susipažinti su perspėjamaisiais ženklais, esančiais ant baterijos kroviklio, baterijos ir įrenginio, į kurį dedama baterija.

63. Jeigu naudojamas nerekomenduojamu priedu arba tokiu priedu, kurį parduoda ne baterijų kroviklių gamintojas, gali kilti gaisro, elektros smūgio arba susižeidimo grėsmė.

64. Krovikliu nesinaudoti, jeigu pažeistas laidas arba kištukas – juos nedelsiant pakeisti.

65. Krovikliu nesinaudoti, jeigu jis buvo sutrenktas, numestas arba kitaip pažeistas. Jeigu taip nutiktų, parodyti kroviklį kvalifikuotam specialistui.

66. Neardyt kroviklio ar baterijos kasetės. Atliliki jų techninę apžiūrą arba taisyti gali tik kvalifikuotas specialistas. Dėl netinkamai surinkto kroviklio gali kilti elektros smūgio arba gaisro grėsmė.

67. Kad elektros smūgio pavoju būtų kuo mažesnis, prieš atliekant kroviklio techninę priežiūrą arba prieš valant jį, ištraukti laido kištuką iš lizdo. Išjungus prietaiso valdymą pavoju nesumažės.

68. Baterijos negalima krauti, jeigu temperatūra žemesnė negu 10° C arba aukštesnė negu 40° C.

69. Nesinaudoti įtampą didinančiu transformatoriumi, variklio generatoriumi arba nuolatinės srovės kištukiniu lizdu.

70. Žiūrėti, kad jokie daiktai neuždengtų ir neužkimštų kroviklio ventiliacinių angų.

71. Kai baterijos kasete nesinaudojama, baterijos terminalus visada laikyti uždengtus baterijos dangteliu.

72. Pasirūpinti, kad baterijos kasetėje nesusidarytų trumpasis jungimas:

72.1. žiūrėti, kad išvadų neliestų laidžiosios medžiagos;

72.2. baterijos kasetes nelaikyti dėžėje kartu su kitais daiktais, pavyzdžiui, vinimis, monetomis ir kt.

72.3. kroviklį saugoti nuo vandens ir lietaus.

73. Įrenginį ir baterijos kasetę laikyti tik ten, kur temperatūra nesiekia 50° C.

74. Baterijos negalima krauti, jeigu ji yra dėžėje arba kokio kito daikto viduje. Krovimo metu bateriją reikia laikyti gerai vėdinamoje vietoje.

75. Prieš įdedant arba išimant baterijos kasetę visada išjungti prietaisą.

76. Norint išimti baterijos kasetę, paspausti mygtukus iš abiejų kasetės pusių ir ją ištraukti.

77. Dedant baterijos kasetę jos liežuvėlii sulygiuoti su korpuso grioveliu ir įstumti kasetę į vietą. Kišti tol, kol pasigirs spragtelėjimas ir kasetė užsifiksuos vietoje. Jeigu kasetė nebus užfiksuota, ji gali netikėtai iškristi iš prietaiso ir sužeisti jus arba kitus šalia esančius žmones.

78. Kišant baterijos kasetę nevartoti jėgos. Jeigu kasetė sunkiai lenda, tai reiškia, kad ji netinkamai kišama.

79. Baterijos kroviklį įjungti į tinkamą kintamosios srovės elektros šaltinį. Užsidegs žalios spalvos krovimosi lemputė.

80. Baterijos kasetę kišti taip, kad jos pliuso ir minuso išvadai sutaptų su atitinkamomis žymomis ant baterijos kroviklio. Kasetę iki galio įkišti į jungtį, kad ji visiškai priglustum prie kroviklio jungties pagrindo.

81. Kai baterijos kasetė bus įkišta, krovimo lemputės spalva pasidarys nebe žalia, o raudona – baterija bus pradėta krauti. Krovimo metu lemputė degs nemirkiodama.

82. Baigus krauti, kroviklį atjungti nuo elektros šaltinio.

83. Laikyti įrankius ir jų pagalbinius įrenginius reikia sausose patalpose su specialiai įrengtais stelažais, lentynomis, dėžėmis, užtikrinančiais jų saugumą. Be to turi būti vykdomi įrankių pase nurodytų saugojimo sąlygų reikalavimai.

84. Transportuojant įrankius turi būti imtasi atsargumo priemonių, neleidžiančių jų pažeisti. Draudžiama įrankius pervežti kartu su metalinėmis detalėmis ir gaminiais.

85. Dirbant perforatoriumi naudoti ausines ar kitas nuo triukšmo apsaugančias priemones. Perforatoriaus keliamas triukšmas kenkia klausai.

86. Grėžimo operacijos metu gali lėkti pavojingas skeveldros. Lekiančios skeveldros gali sužaloti akis ar kitas kūno dalis. Būtina užsidėti apsauginius akinius ir apsauginį šalmą .

87. Jeigu atliekami darbai, kurių metu gali atskilti nuolaužos bei skeveldros, naudotis apsauginiais akiniais ir pastatyti apsauginius skydus, kad greta dirbantieji nebūtų sužeisti.

88. Jei prietaisu dirbama be dulkių šalinimo sistemos, o darbo metu susidaro dulkės, būtina naudoti kvėpavimo takus saugančias priemones .

89. Naudoti pakuotėje esančias papildomas rankenas. Jos padeda lengviau valdyti prietaisą ir išvengti sužalojimų. Išsukti šoninę rankeną į įrankį ir saugiai ją priveržti.

90. Įrankiu leidžiama dirbti lik laikant jį abiem rankomis arba įtvirtinus stove. Nustatyti šoninę rankeną į norimą padėtį ir patikrinti, ar ji gerai uždėta ir tinkamai pritvirtinta. Prietaiso rankeną reikia tvirtai laikyti abiem rankomis.

91. Darbuotojas turi stovėti ant tvirto pagrindo. Visada reikia išlaikyti pusiausvyrą. Patikima stovėsena ir tinkama kūno laikysena leis geriau kontroliuoti prietaisą netikėtose situacijose.

92. Kad dirbant nepargriūti, maitinimo kabelį, jo ilgintuvą ir dulkių išsiurbimo žarną, visada reikia laikyti kuo toliau nuo prietaiso. Stengtis neužminti ant maitinimo kabelio, ilgintuvo kabelio ir siurbimo žarnos.

93. Stove įtvirtintu perforatoriumi gręžti virš galvos esantį objektą leidžiama tik tuomet, kai stovas pritvirtinamas inkariniu varžtu ar greitai atleidžiamu fiksatoriumi. Kai stove įtvirtintu perforatoriumi gręžiama horizontaliai, o stovui tvirtinti naudojamas vakuuminis įrenginys, turi būti imamas papildomų priemonių stovui tvirtinti.

94. Neleidžiama kaip nors keisti įrankį ar jį modifikuoti.

95. Prieš reguliuojant prietaisą, keičiant darbo įrankius ar prieš valant prietaisą, būtina ištraukti kištuką iš elektros tinklo kištukinio lizdo. Ši saugumo priemonė apsaugos nuo netikėto prietaiso įsijungimo.

96. Vadovautis ekspluataciniuose dokumentuose nurodytais reikalavimais bei saugiaisiais darbo metodais.

97. Pasirinkti gręžimo greitį (pavaros perjungiklio padėtys 1-2-3). Pasirenkant gręžimo greitį, vadovautis ant įrankio pritvirtinta lentele.

98. Draudžiama perjungikliu perjungti pavaras, kol įrankis sukas. Būtina palaukti, kol sustos.

99. Jeigu naudojamas perforatoriaus stovas, būtina saugiai priveržti veržles veržlių raktu su atvirosiomis žiotimis.

100. Perforatoriaus ant stovo gali būti tvirtinimas ir naudojant vakuuminę pagalvę. Vakuumo sumažinimo vožtuvas yra įmontuotas į pagrindo rankeną.

101. Draudžiama stove įtvirtintu perforatoriumi gręžti virš galvos esantį objektą, kai stovas pritvirtintas tik naudojant vakuumą.

102. Gręžiant horizontaliai, perforatoriaus stovui tvirtinti turi būti imamasi papildomų priemonių (pavyzdžiui, naudojant grandinę, tvirtinamą prie inkarinio varžto). Priveržti fiksavimo veržles, kad nustatymo sraigtais nebegalėtų pasisukti.

103. Visas detales gręžti tik patikimai jas įtvirtinus.

104. Pradedant gręžti skylę, reikia laikyti įrankį nedideliu kampu į darbinį paviršių. Taip grąžtas lengviau įsipjauna į medžiagą. Kai grąžtas įsipjauna į medžiagą, pasukti jį statmenai į medžiagą ir testi gręžimo operaciją.

105. Gręžiant ar galandant, tuščiaviduris gražias gali įkaisti. Jis gali nudeginti rankas. Gražto pjaunančiosios briaunos (segmentai) gali sužaloti. Keičiant grąžtą, reikia užsimauti apsaugines pirštines .

106. Draudžiama:

106.1. atlikti bet kokį perforatoriaus, įrankių bei laidų remontą;

106.2. liesti pjovimo bei judančius įrankius, valyti skeveldras neišjungus perforatoriaus;

106.3. dirbtį ant pristatomų kopėčių;

106.4. gręžiant laikyti detales rankomis;

106.5. dirbtį blogai įtvirtintu ir necentruotu grąžtu;

106.6. dirbtį grąžtais, kurie darbo metu „muša“;

106.7. dirbtį grąžtais, su nutrupėjusiomis pjovimo briaunomis;

106.8. gręžiant, žemai palenkти galvą prie gręžimo vietas;

106.9. drožles, dulkes pūsti burna ir valyti rankomis.

107. Užsikirtus gręžimo įrankiui reikia sustabdyti perforatorių.

108. Naudojant elektrinius prietaisus, įrankius, jų laidai ir kabeliai pagal galimybę turi būti pakabinami. Negalima leisti laidams ir kabeliams betarpiskai liestis prie karštų

metalinių, drėgnų ir tepaluotų paviršių.

109. Darbuotojas, nukentėjęs dėl įvykio darbe, nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą arba iš darbo, ūmios profesinės ligos, jeigu pajėgia tai padaryti, ir asmuo, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsiant apie tai pranešti tiesioginiams vadovui, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, Progimnazijos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ

UAB „SDG“, kodas 135899565